

ZÁRÓVIZSGA TÉMAKÖRÖK

2015/2016. tanév

Óvodapedagógus szak

Összeállította: Dr. Meskó Norbert szakfelelős
Jóváhagyta: Dr. Klein Ágnes intézetigazgató

ZÁRÓVIZSGA TÉMAKÖRÖK 2016. Óvodapedagógus szak

1. *Az óvoda helye, szerepe a közoktatás rendszerében. A NAT és az óvodai nevelés országos alapprogramjai. Helyi nevelési programok az óvodában. Az óvodai nevelés sajátosságai.*
2. *Az anya-gyerek kapcsolat hatása a személyiség fejlődésére. Az anyanyelv elsajátítása, a szokáskialakítás folyamata. Gondozási feladatok.*
3. *Az óvoda és család kapcsolatának tartalma, formái az együttműködés szerepe a gyermek harmonikus fejlődésében. Modellhatások, nevelői attitűdök, nevelési stílusok.*
4. *A gyermeki személyiség megismerésének pedagógiai pszichológiai módszerei. Az óvodáskor jellemzői. Érzelmek és akarat megnyilvánulásai és fejlesztése óvodáskorban. Az átlagostól eltérő fejlődés (pszichés és értelmi problémák) felismerése, az óvodapedagógus feladatai ezen problémák kezelésében.*
5. *A gyermeki kommunikáció sajátosságai. A nyelv elsajátítási folyamat jellemzői a gyermeknyelv-kutatás tükrében. Az óvodás gyermek nyelvi fejlettsége, fejlődése és beszédének jellemzői. A verbális és nonverbális kommunikáció szerepe a nevelésben. Az óvodapedagógus kommunikációja.*
6. *Az óvodapedagógus szerepe az óvodai nevelés objektív és szubjektív feltételrendszerének biztosításában. A pedagógus szerepe a kultúra közvetítésében.*
7. *Az óvodai életforma és tevékenységrendszer. A játék, munka és tanulás viszonya. A beszédtevékenység fejlesztése, s prevenció feladatai a tevékenységek keretében.*
8. *A játék pedagógiai és pszichológiai értelmezése. A játék szerepe a személyiségfejlődésben, s a gyermeki személyiség megismerésében. Alkotó játék - vizuális élmény. A vizuális, esztétikai tartalmak az óvodás gyermek játékában.*
9. *A játék és a bábjáték esztétikai és pedagógiai jelentősége, megjelenési formái, fajtái, helye az óvodás gyermek életében, az óvodai nevelés folyamatában. A bábjáték lélektana: művészlélektan, neveléslélektan, játék- és csoportterápia.*
10. *Az anyanyelvi nevelés helye és szerepe az óvodai nevelési folyamatban. Anyanyelvi fejlesztő játékok a kommunikációs nevelésben.*
11. *Az irodalmi nevelés célja, feladatai. Az irodalmi élményszerzés pszichológiai feltételei óvodáskorban. A mese funkciója, szerepe a 3-7 éves gyermek életében. A gyermek érzelmei és a mese üzenete. A mesemondás kívánalmái.*
12. *A komplex és integratív hatások biztosításának módszertani követelményei az irodalmi nevelésben. Az ünnepek helye és szerepe az anyanyelvi nevelésben.*

13. *Intelligencia és kreativitás. A kreativitás személyiségformáló szerepe. A kreativitást elősegítő módszerek. Kreativitás és vizuális nevelés kapcsolata. A kreativitás jelei a gyermek vizuális kommunikációjában, alkotó játékában.*
14. *A vizuális nyelv alapelemei. Síkbeli és térbeli vizuális alkotói technikák az óvodában. A művészet funkciója, a vizuális művészetek szerepe az óvodáskorú gyermek életében. Találkozás műalkotásokkal, műelemzés gyermekekkel.*
15. *Vizuális foglalkozások tervezése, szervezése. A gyermekek motiválása. Az ábrázolás, mint a kompenzálás megindítója. A kompenzálás lépcsőfokai.*
16. *A gyermekrajz, mint vizuális kommunikáció. Az óvodáskorú gyermek ábrázolásának jellegzetességei. Intellektuális realizmus. A presematikus szakasz emberábrázolása.*
17. *Az esztétikum és az emberi lényeg. Az esztétikai érzék kialakulását elősegítő módszerek. A természetes anyagok esztétikai tartalma. Az óvoda esztétikus berendezése, díszítése, a gyermekek alkotásainak kiállítása. Az óvodai zenei nevelés helye az esztétikai nevelésben.*
18. *Hagyományörzés a kisgyermek zenei nevelésében. Énekes-népi játékok, gyermekjátékok, gyermekhangszerek személyiségfejlesztő hatása.*
19. *Az óvodai zenei nevelés helye és szerepe a zenei nevelés folyamatában. Az óvodai zenei nevelés kodályi irányelvei.*
20. *Az óvodai nevelési alapprogram zenei nevelési szemlélete, s kapcsolódása a NAT-hoz. Az óvodai és általános iskolai alsó tagozatos zenei nevelés kapcsolata, területei.*
21. *Az óvodai zenei nevelés anyaga. Kiválasztásának szempontjai, szerepe a kisgyermekkor zenei készségek fejlesztésében.*
22. *A matematikai nevelés helye, szerepe az óvodai nevelés folyamatában, a kisgyermek személyiségének fejlesztésében. Az óvodai matematikai nevelés folyamata. A gondolkodás helye a megismerésben. Műveletek a gondolkodás fejlesztésében.*
23. *Az értelmi képességek fejlesztésének sajátos vonásai a matematikai nevelésben. Követlenség-tervszerűség értelmezése. A probléma szerepe az óvodai matematikai nevelésben. Kreativitás a matematikai gondolkodásban.*
24. *A matematikai nevelés tartalma. Szám és műveletfogalom alapozása. Halmazalkotások, a darabszám változásai. Mérések. Természetes számok.*
25. *Geometriai tapasztalatok. Építések, alkotások szabadon és feltételek megadásával. Szimmetria. Tevékenység tükörrel. Tájékozódás térben és síkban.*

26. Az óvodai matematikai nevelés tervezése. A matematikai nevelés módszerei. Elvárások érvényesülése az eszközök megválasztásában, alkalmazásában. Játékok a matematikai nevelés folyamatában.
27. *A környezet megismerésére nevelés cél- és feladatrendszere*, kapcsolata más nevelési területekkel. Kooperáció a környezet megismerésére nevelésben.
28. *Az óvodás korú gyerek tájékozottsága* a természeti és társadalmi helyzetről. A megismerés forrásai, lehetőségei, feltételei. A környezet hatása a gyermek fejlődésére
29. *A tevékenység megszervezésének módszerei* a környezet megismerésére nevelés folyamatában. Színterek, szervezeti formák.
30. *Felkészítés a környezet megismerésére nevelés hatékony* végzésére, a nevelési folyamat tervezésének pedagógiai, pszichológiai, szaktudományi és módszertani problémái. Programok, ütemtervek készítése. Új alternatív programok óvodai törekvések a környezeti nevelésben.
31. Testkulturális érték közvetítés és egészséges életmódra nevelés az óvodában. Az óvodai testnevelés célja, feladata, szervezési és gondozási feladatai az óvodában. A differenciálás megvalósítása az óvodai testnevelés folyamatában.
32. A testnevelés szinterei. Pedagógiai módszerek és eszközök alkalmazása a testnevelés foglalkozáson. A játékoság megvalósítása a testnevelés foglalkozáson.
33. A testnevelés foglalkozás felépítése, típusai. Az óvodai testnevelés mozgásrendszere. A testgyakorlatok sikeres végrehajtásának feltételei.
34. A mozgástanulás és mozgástanítás folyamata, a mozgáskészség kialakulása és jellemzői. Kézi- szerek és sporteszközök alkalmazása, azok mozgásfejlesztő hatásai.
35. A motoros képességek tartalma, területei. Készség- és képességfejlesztés lehetőségei. a testnevelés foglalkozáson.
36. *Az iskolai életre való differenciált felkészítés*. A rugalmas beiskolázás kérdései. Eltérő fejlettség. Az óvodából-iskolába történő átmenet pedagógiai kérdései.

Záróvizsga témakörök 2016.

**INTEGRÁLT-INKLUZÍV NEVELÉS MODUL
ZÁRÓVIZSGA TÉMAKÖRÖK**

1. Sokféle gyermek az óvodában. A gyermekek sokoldalú megismerése, a pedagógiai információgyűjtés és a szülőkkel való kapcsolattartás módszerei. A differenciálás szükségessége és lehetőségei, személyes bánásmód, adaptív nevelés a gyermekek sajátos és aktuális szükségleteinek kielégítésében.
2. Az integráció típusai, formái. Hatékony, Magyarországon is jelen lévő reformpedagógiák – integratív modellek az óvodában.
3. Alternatív programok, intézmények, módszerek, munkaformák a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelésében és oktatásában
4. A játék szerepe és alkalmazása az integrált-inkluzív nevelésben és oktatásban.
5. A gyógypedagógia fogalmáról. Értelmezésváltozatok és változások. A gyógypedagógiai szemléletmód történelmi változásai. A gyógypedagógiai terminológia. A gyógypedagógiai segítséget igénylő személyek jellemzői.
6. A szegregációtól az inklúzióig. Az integrált-inkluzív nevelés-oktatás sajátosságai. Mindenki iskolája. Az integrált/inkluzív nevelés nemzetközi története, tapasztalatai.
7. Az együttnevelés kihívása. A tanulásban akadályozott, az értelmileg akadályozott és a magatartászavarral küzdő gyermekek együttnevelésének lehetőségei. Pedagógiai feltételek, attitűd alakítása. A pedagógus és a gyógypedagógus szerepe az integrációban.

**Záróvizsga témakörök 2016.
Óvodapedagógus szak**

**KREATÍV MŰVÉSZETI KOMMUNIKÁCIÓ MODUL
ZÁRÓVIZSGA TÉMAKÖRÖK**

1. **A** *kreativitás fogalma. A vizuális nevelés és a kreativitás kapcsolata. A kreativitás fejlesztésének lehetőségei alkotó játékok során.*
2. *Az óvónő, mint a zeneművészet közvetítője. Kreatív megoldások az óvodai zenei fejlesztésben.*
3. *Soroljon fel a mozgás területéről kreativitást fejlesztő játékokat, és ezek közül az egyiket részletesen elemezze.*
4. *Az óvoda környezetpszichológiája. Tágabb környezeti kontextus, a belső tér színeinek és berendezésének pszichikai hatása. Ambiens környezeti hatások. Intézményi lehetőségek és kényszerek a környezet kialakításában. Tértagolás és játék.*
5. *Soroljon fel olyan a vizuális képességek fejlesztését elősegítő játékokat, melyek egyben a kreativitást is fejlesztik. Elemezze ezek közül az egyiket részletesen.*
6. *Az óvodapedagógus kreativitásának kibontakozási lehetőségei a játékos vizuális alkotói foglalkozások tervezési munkájában.*

Záróvizsga témakörök 2016.

GYÓGYPEDAGÓGIAI ALAPISMERETEK MODUL ZÁRÓVIZSGA TÉMAKÖRÖK

1. A gyógypedagógia fogalmáról. A gyógypedagógiai terminológia. A gyógypedagógiai segítséget igénylő személyek jellemzői.
2. Gyógypedagógiai diagnózisok, besorolások. A gyógypedagógiai szemléletmód történelmi változása. Integráció – szegregáció. A fogyatékkal élő gyermekek együttnevelésének lehetőségei, az integrált/inkluzív nevelés-oktatás specifikumai.
3. Ismertesse a tanulásban akadályozottak fejlődésmenetét! Jellemezze a gyermekek óvodai nevelésének lehetőségeit! Pedagógus szerepe az integrációjukban.
4. Ismertesse az értelmileg akadályozottak fejlődésmenetét! Jellemezze a gyermekek óvodai nevelésének lehetőségeit! Pedagógus szerepe az integrációjukban.
5. A siket és nagyothalló gyermekek nevelése. Hallásvesztés, halláskárosodás – hallássérültek. Látásvesztés, látáskárosodás – látássérültek. A hallás- és látássérült gyermekek együttnevelésének lehetőségei, az integrált/inkluzív nevelés-oktatás specifikumai.
6. Mozgászavar, mozgáskorlátozottság – mozgáskorlátozottak. A mozgáskorlátozottak személyiségfejlesztésére irányuló gyógypedagógiai (szomatopedagógiai) tevékenység. A mozgássérült gyermekek együttnevelésének lehetőségei, az integrált/inkluzív nevelés-oktatás specifikumai.
7. A logopédia fogalma és tárgykörének értelmezése. Logopédiai kórformák rövid bemutatása, logopédia tevékenységi formák és hatása a gyermek beszéd állapotaira.

**GYERMEK ÉS GYÓGYTESTNEVELÉS MODUL
ZÁRÓVIZSGA TÉMAKÖRÖK**

1. A gyógytestnevelés fogalma, testkulturális értékei, kompetenciái. A helyes testtartás biomechanikai értelmezése és elemzése. Nyaki és mellkasi deformitások jellemzői.
2. A gyógytestnevelés eredete, történeti aspektusai. A gyógytestnevelés sajátosságai, módszerei, eszközei. Az alsó végtag elváltozásainak jellemzése.
3. A gyógytestnevelés és a gyógytorna különbségei és azonosságai. A differenciálás aspektusai. A belgyógyászati jellegű diagnózis csoport jellemzése.
4. A prevenció fogalma, szintjei. Preventív szemléletmód az óvodában. A helyes és helytelen légzéstechnika jellemzői. A légző gyakorlatok alkalmazásának lehetőségei.
5. Az óvodapedagógus szerepe, személyisége az óvodai gyógytestnevelés megvalósításában. A víz fizikai tulajdonságaira épülő élettani hatások, és a vízhezszoktatás alapelvei. A gerinc anatómiája, fejlődése, szakaszai.
6. Egyéni- és házi feladat gyakorlatok értelmezése, célja, feladata és megvalósítása. A gyermekkori ortopédiai szűrővizsgálatok fontossága. A gerinc nyílrányú és oldalirányú elváltozásainak jellemzése.
7. A mozgás szervrendszerének anatómiai értelmezése. A gyermektorna és a gyógytestnevelés megvalósításának lehetőségei az óvodában. A kontraindikáció értelmezése. A csípőízület elváltozásainak jellemzése.

Záróvizsga témakörök
Német nemzetiségi óvodapedagógus szak

Prüfungsfragen
für die Abschlussprüfung der Nationalitätenkindergärtnerinnen

1. Aufgaben und Ziele des Nationalitätenkindergartens. Merkmale der Erziehung im Kindergarten. Erziehung zur Schulbereitschaft. Die Zusammenarbeit mit der Nationalitätenschule und mit den Familien.
2. Prinzipien und Vorzüge des frühen Zweitsprachenerwerbs.
3. Die zentrale Rolle des Spiels bei den Vorschulkindern. Die Möglichkeiten der Sprechentwicklung durch das Spiel und durch andere Tätigkeiten.
4. Die Rolle der Spracherziehung im Kindergarten. Die Entwicklung der kognitiven Fähigkeiten in der Spracherziehung. Merkmale der Schulbereitschaft in der Spracherziehung.
5. Die Rolle der Literatur im Nationalitätenkindergarten die Funktion der Märchen. Die Märchenatmosphäre. Ungarndeutsche Kinderliteratur.
6. Die Umwelterziehung. Tätigkeiten der Vorschulkinder : Betrachten, Untersuchen, Beobachten, Experimentieren. Wortschatzerweiterung in der Umwelterziehung.
7. Musik und rhythmische Erziehung. Die vorteilhafte Auswirkung der Lieder auf die Sprachaneignung. (Intonation, Wortakzent, Wortschatz) Traditionspflege in der musikalischen Erziehung der Kindergartenkinder.
8. Die visuelle Erziehung. Visualität als Kommunikation. Die Rolle der Visualität im Spracherwerb.
9. Bewegungserziehung und Körperbildung. Der Kindergarten als Schauplatz für Körperpflege und gesunde Lebensführung.
10. Ungarndeutsche Kulturkunde. Die Rolle der Traditionspflege im Nationalitätenkindergarten. Volkskunst, Volksmusik und Festtage im Kindergartenjahr als Möglichkeiten der Identitätsbewahrung. Moderne Methoden in der Aufarbeitung der Volkstraditionen.